

כאשר הרוב מוכה סנוורים, רובצת חובה על הפיקחים

סדרום סימני

בארץ היתה טיפטיפה של התרגשות. על מה? על שהשטרים התחזו ככתב-טלוויזיה. זהו באמת מעשה מחפיר, מכמה בחינות. אך האם זה חשוב יותר מאשר ההתעללות האכזרית בילדה? הרי ברור שזהו עניין שבשיגרה. מעשה אחד זה הונצח במיקרה עליידי צוות-טלוויזיה (כל הכבוד לזו) — אך המעשה עצמו רגיל לגמרי. עניין של יום-יום, בכל מקום.

מעשה שיגרת. כמעט איש אינו מתפלץ עוד. גם לא העיתונאים. הם רק מבקשים שהקלגסים לא יתחזו כעיתרי נאים, כדי שהעיתונאים האמיתיים לא יסתכנו בהתקרבת למיטווחי-אבן של הפגנה.

לדעת אותם, הרי חובתו הרמקרטית של לוט היתה למלא אתר ההוראה. מה גם שהוא עצמו לא היה אלא תושב זמני בעיר. התנייך לא קיבל תפיסה מעוותת זו. לא זה בלבד שהכיר בזכותו של המיעוט למחות ולהתנגד, אלא שגם הטיל על המיעוט את החובה לעשות כן. עד כדי כך שמחלל המיעוט הוא שגרם, על-פי התיאור, לחרוכני העיר.

מדוע נחרבה סדרום לכאורה, מפני ששילטו בה בני-בליעל, וחד-סאתם כי כבדה מאוד? אך ספרי-הספרים מקפיד מאוד לומר לנו שלא כך הדבר. לא בגלל חטאי הרוב נחרבה סדרום, אלא בגלל מחרלי המיעוט. ליתר דיוק: בגלל אי-קיומו של מיעוט מתנגד ומוחה.

ולא גם ליבנו, היינו מתפלצים מדי יום למיקרא היריעות ה-שיגרתיות? מה יגיד יהודי, שהתחנך בבית-ספר עברי, למיקרא הידיעה ששילטונות-הכבוש אסרו על מורי סוכנות-הארץ ללמד ילדים בבתי-הספר, אחרי שנת-הספר נסגרו בפקודת המושל הצבאי?

ובן שסיפור-סדרום אינו אלא משל. משל קיצוני. במציאות יש תמיד מיעוט הגון, הררי אה את הנולד, המוחה על מעשי הרוב, המזהיר את הרוב מפני התוצאות הצפויות של מעשיו.

רק על רקע זה ניתן להסביר את הוויכוח המזור בין אברהם אבינו ובין ה'.

הרי כל אחד מאיתנו למד בבית-הספר פך על הרומאים הרשעים, שאסרו על ילדי-ישראל ללמוד. המערה של שימעון בריזוחאי היא חלק מן המסורת הלא-מית שלנו, סמל מסימלי האומה.

גם במיקרה הקיצוני ביותר שידעה המאה ה-20 — הוועה הנאצית — היה מיעוט שהתנגד, מעטים שהעזו לקום ולמחות, חוגים שאירגנו ניסיונות-הפיכה, אנשים שהזהירו את העולם מפני המתרחש, תוך סיכון חייהם.

ויאמר: לא אמצא בסדרום חמישים צדיקים בתוך העיר, וניסיתי לכל המקום בעבורם. ויען אברהם ויאמר: הנה נא הואלתי לדבר אל ארונאי ואנוכי עפר ואפר. אולי יחסרון חמישים הצדיקים חמישה, התשחית בחמישה את כל העיר? ויאמר: לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמישה.

מה מידת גסותו של שרביט-החונן, המסוגל לתת פקודה כזאת? ומה מידת גסותו שלנו, המסוגלים לקרוא ידיעה כזאת ולהמשיך בסדר-החינוך?

אילו היה זה סיפור תנ"כי, היה נאמר: בעבור אלה ניצלה גרמניה. אחרי חיסול המישטר הנאצי, חזרה גרמניה להיות חופשית.

ויאמר: לא אעשה בעבור הארבעים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

וכן הלאה וכן הלאה, ידיעות יומיות. על הילד שורק אבנים אחרי שנהרג אחיו, ושנהרג גם הוא. ועל האיש ששתי ידיו נקטעו כתוצאה מהתחשי מלות, אחרי שנאלץ להוריד רגל לאומי פלסטיני מחוט של מתח גבוה (ויש אומרים, אחרי שניסה לתלות את הרגל).

הוא יוכל לילד בן 9 לסכן את חייו של חייל מאומן, החמוש בחצי-תריסר כלי-נשק?

ויאמר: לא אעשה בעבור הארבעים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

קוראים ומתרגלים. קוראים ושותי קיב. קוראים ומשלימים. וגם מפסיקים לקרוא.

הוא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אעשה אם אמצא שם שלשים. ויאמר: הנה נא הואלתי לדבר אל ארונאי, אולי ימצאון שם עשרים?

הפלסטינים המוזמנים להיפגש עם חוגי שלום ישראליים באים מן ההווה הזה. הם חיים בו.

עם עשרים? ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

הילד שנהרג הוא בן השכונ, הבית שפוצץ הוא בית של בן-דוד. האיש שגורשו הוא יריד ועמית.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

כאשר יש יותר מ-400 הרוגים, רבבות פצועים, אלפים רבים של נכים לכל החיים — יש להניח כי אין כמעט מישפחה פלסטינית שאין בה מת, נכה, פצוע, אסיר, מגורש או מפוצץ-בית.

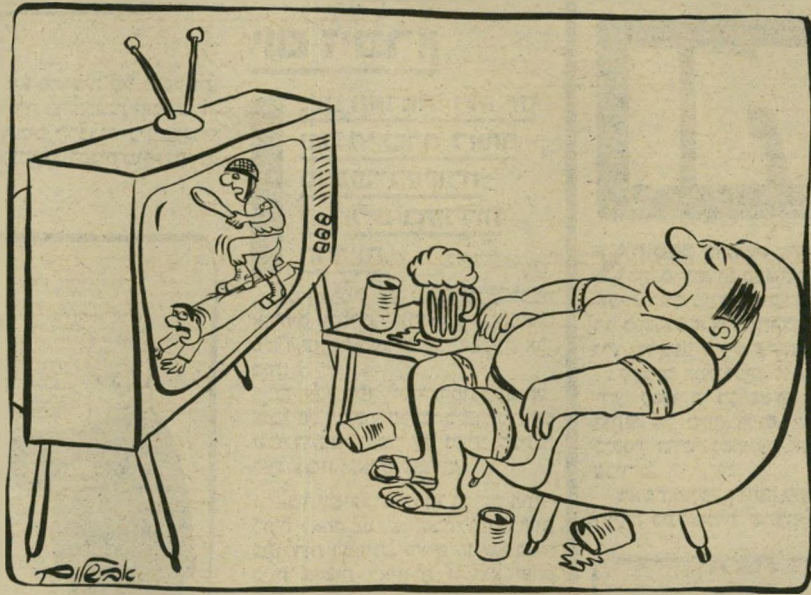
ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

לכאורה, מניעו של המיעוט להצטרף למחנה של הרוב הוא חוסר ברירה. אך האם זהו המניע היחיד?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם עשרים?

הוא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

זהו כמיה זמן יש בליבי חשש כבד מפני הנולד.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

מסתובבים בעת בארץ הזאת אלפי אנשים, שתאוות-הנפש בוערת בליבם. הפצועים והנכים, השכולים והיתומים, בני-המישפחה הקרובים והרחוקים. נר צר מישקע נרא, ומדי יום אנחנו מורסיפים למישקע הזה.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

האיש ש-רץ אמוק ברחובות תל-אביב טען שלא יכול היה לסבול את מראה הישראלים החורגים בפנים, כאשר בעיר מולדתו קורים דברים נוראים. הוא לקח סכין ודקר אנשים בלא-אבחנה.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

המחוסר הפלסטיני של אידיש-שימוש בני שך הם עלול לפתע להיפסק. אנחנו עלוי לים למצוא את עצמנו פתאום במצב נורא עוד הרבה יותר, כשהרם יזרום כמים.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

יש בישראל אנשים הרואים את הסכנה, שעייניהם פקוחות. על כל אחד מהם רובצת אחריות אישית — החובה לקום, להזהיר, להתריע. להעיר את הלב הגס, לשכור את קשרי-השיגרה, לדבר בשפה התואמת את חומרת המתרחש יום-יום בארצנו.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

זהו הצו התנ"כי. החובמה העתיקה של עמנו. שאם לא, יהיה המיעוט הפי-קח שאם אף מן הרוב המוכה-סנוורים.

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?

ויאמר: לא אשחית בעבור העשרים. ויאמר: אל נא ייחר לארונאי ואברהם. אולי ימצאון שם שלשים?